

- O SPOLOČNOSTI**
- S HOŠŤOM**
- EURÓPSKA ÚNIA**
- BEZ HRANÍC**
- O MINULOSTI**
- O KULTÚRE**
- LISABONSKÁ STRATÉGIA**

Nečakajte máme všetko online
 Nakreslite si sami rečal - okamžitá

Prílohy
tolerancia

Literatúra & spoločnosť

PSS: Úver na bývanie za 1,99%.
 Využite aj Vy výnimočnú ponuku!
 Platí pre fyzické i právnické osoby do

Editor's Choice

Betónové Slovensko
 Naše veľhory konečne ožili, ako sa patril Zamrznuté Štrbské pleso sa priam hemžilo milionármi a miliardármi. Chlapc...

Irak: Tony Blair nič neľutuje
 Keď britský premiér Gordon Brown nastupoval v roku 2007 do úradu, sľúbil, že bude iniciovať vyšetrovanie britského ...

Globalizácia s ľudskou tvárou?
 Realita súčasného ekonomického a sociálneho systému sveta. O knihe Williama I. Robinsona Teória globálneho kapitálu...

5/2005

Slovo č.4/2005
O KULTÚRE / Vladimír Godár

Hudobka Vladimíra Godára

Hudba a emigrácia - III.

Peter Breiner (nar. 1957) absolvoval skladbu na košickom konzervatóriu u prof. Jozefa Podprockého a na VŠMU, kde bol posledným žiakom zakladateľskej osobnosti slovenskej hudby – Alexandra Moyzesa. Na Slovensko pôsobil až do roku 1992, keď sa usadil v kanadskom Toronte. Slovenská verejnosť ho kedysi poznala ako muzikanta všetkých remesiel i britkého zúrivého glosátora verejného života, no emigrácia spôsobila, že z jeho rozsiahleho diela odzneli na Slovensku za 12 rokov jeho emigrácie len dve významné diela – monumentálne Pašie, uvedené pred dvoma rokmi v rámci BHS, a trojkonzert pre klavírne trio a orchester There must be something, uvedený v Košiciach. Jeho slovné komentáre, uverejňované v našich periodikách, vzbudzujú nadšené i odmietavé reakcie, jeho hudba ostáva naďalej nemá.

Iris Szeghy (nar. 1956) bola prvou skladateľkou, pôsobiacou na Slovensku. Vyštudovala košické konzervatórium a VŠMU u Andreja Očenáša a pomaly si vypracúvala vlastné skladateľské koncepcie a vlastný skladateľský jazyk, tvoriaci základ osobitých umeleckých výpovedí. V tejto svojej pozícii „prvej skladateľky“ si však len ťažko nachádzala uplatnenie, postkomunistickú dobu trávila zväčša na zahraničných štipendijných pobytoch a pred dvoma rokmi sa usadila vo Švajčiarsku. Aj jej dielo sa doma hráva len sporadicky.

Vojtech Magyar bol ďalším študentom kompozície Dezidera Kardoša na bratislavskej VŠMU, ktorý emigroval na začiatku 80-tych rokov. Ostal mi v pamäti ako veľmi šikovný huslista (bol zakladajúcim členom Moyzesovho kvarteta) a klavirista i ako aranžér skladby Mariana Vargu Musica concertante z dvojplatne Divergencie, pamätám si tiež jeho podiel na výslednej podobe akustického džezu Gabriela Jonáša z tej doby. Čo robí dnes, to netuším ani ja.

Z nasledujúcich absolventov našich skladateľských učilišť, ktorí dnes pôsobia najmä v zahraničí, musím spomenúť najmä trojicu autorov, usadených vo Francúzsku – Róberta Rudolfa, Alexandra Mihaliča a Jozefa Baána. Róbert Rudolf (nar. 1963) bol absolventom kompozície Ivana Hrušovského. Po absolvovaní viacerých študijných pobytoch v Paríži sa tu aj usadil. Venuje sa predovšetkým komornej, orchestrálnej a elektroakustickej tvorbe, ktorá si získala medzinárodný ohlas. Alexander Mihalič (nar. 1963) študoval skladbu u Iľju Zeljenku. Svoj umelecký život spojil s francúzskym prostredím už na sklonku 80-tych rokov, keď tu absolvoval viacero študijných kurzov i profesijných pozícií. Venuje sa predovšetkým tvorbe hudby, ovplyvnenej matematickými a prírodovednými koncepciami, nadväzujúc na myšlienkový odkaz Iannis Xenakisa. Jozef Baán (nar. 1964) vyštudoval na VŠMU dirigovanie. Keď mu katedra skladby neschválila prestup na štúdium kompozície, odišiel roku 1990 do Paríža, kde študoval elektroakustickú skladbu, skladbu i inštrumentáciu. Bol tiež žiakom L. Andriessena. Jeho dielo nie je rozsiahle, no prináša bohatú emocionálnu výpoveď, opierajúcu sa o vysoko zvládnuté kompozičné remeslo. Jeho jediným nedostatkom je práve jeho malý rozsah.

S nemeckým prostredím spojili svoj umelecký život ďalší domáci skladatelia – Olga Kroupová (nar. 1966) a **Peter Machajdik** (nar. 1961). Olga Kroupová vyštudovala kompozíciu na bratislavskom konzervatóriu u Juraja Pospíšila. V štúdiu pokračovala na VŠMU u Ivana Hrušovského a Mira Bázlika, ako aj na budapeštianskej Lisztovej akadémii u Józsefa Soproniho, kde aj roku 1996 absolvovala. Obzor jej pomohlo rozšíriť tiež viacero študijných pobytoch, najmä v Maďarsku a v Nemecku, kde sa aj usadila. Pôsobí v Detmole ako externá redaktorka viacerých vydavateľstiev a skladateľka v slobodnom povolani. Jej dielo zahŕňa takmer všetky médiá novej hudby, počnúc orchestrálnym (Bericht über den letzten Stand der Dinge, Nachträume, Ephemera, Judit), komorným (Sinfonietta pre sláčiky, Sonáta pre husle a klavír, Sláčikové kvarteto, Dychové kvinteto), vokálnym (Morgenstern Lieder, Michelangelo Lieder) i javiskovým (opera Katze mit Hut). S jej dielami sa postupne zoznamuje nemecké publikum, no na našich pódiiach by sme ich máme hľadať.

Výraznou postavou slovenskej hudby je aj **Peter Machajdik**. Machajdikove hudobné vízie vznikali pod vplyvom súdobej avantgardy, a tak nemal šancu uspieť pri skúškach na VŠMU. Vyštudoval Vysokú školu ekonomickú a skladbe sa venoval ako úplný autodidakt. Začiatkom deväťdesiatych rokov býval prítomný na väčšine domácich podujatí podnikatých súborom Transmusic Comp., ktorých ťažisko tvorila improvizovaná hudba. Od roku 1993 sa zdržuje zväčša v Berlíne, kde získal štipendium DAAD. V tejto dobe začína uho prevládať komponovaná hudba, ovplyvnená rovnako európskou avantgardou ako i postavantgardou. Autodidakt Machajdik postupne dospel k výrazne osobnému hudobnému prejavu, v ktorom dominuje meditatívna kontemplácia hudobného dedičstva súčasnej i historickej hudby. Jeho intímnej žile je najbližšie komorné médium (tri sláčikové kvarteta, skladby pre rôzne obsadenia), no venuje sa aj kompozícii pre orchester (Nájdené zabudnuté, Lasea, Namad) a tvorbe elektroakustických diel. Skladby Petra Machajdika zaznievajú dnes na mnohých európskych i svetových scénach i v mnohých rozhlasových

Redakcia

Klub Nového Slova 28.4.
 Slovensko-maďarské vzťahy... [viac >](#)

- Pochod na malý Slavín (15.5.)**
- Diskusia - Dve dekády po (29.4.)**
- Mladí absolventi čínskych univerzít žijú ako mravenci**
- Produktivita nebo pasáctví?**

Súvisiace články

- Trkotárium...
- Čo hýbe celým Slovenskom ...
- O pop(v)rave ...
- Knihy...
- LESZEK MOŹDŽER: piano...
- Správa o stave bytia: bezvarí...
- Almodóvarovský svet...
- Náboženstvo bez náboženstva ...
- Pravda o terorizme II....

SPRÁVY Z EURÓPSKEJ ÚNIE

- 1 **Grécko vraj rozpredáva ostrovy**
- 2 **Belgické predsedníctvo bude presadzovať ambicióznú sociálnu agendu**
- 3 **Česká republika má sídlo Galilea na dosah**
- 4 **Dohoda o boji proti terorizmu medzi EU a USA: Konečne kompromis?**
- 5 **Rusko a Bielorusko sa dohodli, plyn tečie**
- 6 **Rast v dočasných pracovných úväzkoch naznačuje spamätávanie z recesie**

Vaša brána do Európskej únie

Pelikan.sk
lacné letenky

Euractiv.sk
všetko o EÚ

Britské listy
internetový deník
pro ty
kteří **myslí**

Romanofil

vysielaniach. Dnes si pomaly začínajú nachádzať aj cestu k nám.

Jestvuje starý vtip, podľa ktorého sú Rakúšania najšikovnejší národ na svete, pretože celý svet presvedčili, že Hitler bol Nmec a Beethoven Rakúšan. Hudobníci sa pohybujú po svete z mnohých dôvodov, dvaja alžbetínski skladatelia pôsobili kedysi dokonca ako anglickí špióni (čo potvrdzujú platobné záznamy), no ten základný a najčastejší dôvod býva veľmi prozaický – hľadanie práce a obživy. Náš postoj k umeleckej emigrácii spôsobuje, že dnes už sme jedinou európskou societou, u ktorej pretrváva komunistická tabuizácia emigrácie. Ak odmietame prijať akúkoľvek hodnotu, nechudobňujeme túto hodnotu, ale seba samých. Ak odmietame prijať hodnoty, ktoré si nesú pečať nášho prostredia, nikdy sa nedozvieme, kto vlastne sme.

hodnotenie článku :

○ 1 ○ 2 ○ 3 ○ 4 ○ 5 **Známkuj**

(Číslo 5 je najlepšie hodnotenie)
Celkové hodnotenie 5, hlasovalo 2 ľudí

bon prix
it's me!

NIELEN
PLÁŽOVÁ MÓDA!

Pozri sa!

Plavky
od 4,99 €

www.bonprixshop.eu Reklamy Google

poslať priateľovi

verzia pre tlač

diskusia (0)

© 2003 NOVÉ SLOVO, s.r.o. . Všetky práva vyhradené.
© design 2003, [Robert Mindzak](#) - New Media Design & Consulting
technology by [Sector](#)